

Брюксел, 19.11.2020 г.
COM(2020) 743 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори по споразумения между Европейския съюз и Алжир, Армения, Босна и Херцеговина, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис и Турция за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси на тези трети държави

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕПОРЪКАТА

В глобализирания свят, където тежката престъпност и тероризмът все по-често имат транснационално и поливалентно измерение, правоприлагащите и съдебните органи следва да могат пълноценно да си сътрудничат с външни партньори, за да гарантират сигурността на своите граждани. Поради това Евроюст следва да може да си сътрудничи и да обменя лични данни със съдебните органи на трети държави, доколкото това е необходимо за изпълнението на нейните задачи. Към настоящия момент Евроюст има споразумения за сътрудничество, които позволяват обмен на лични данни с Черна гора, Украйна, Молдова, Лихтенщайн, Швейцария, Северна Македония, САЩ, Исландия, Норвегия, Грузия, Албания и Сърбия. Съгласно член 80, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2018/1727¹ (Регламента за Евроюст) тези споразумения за сътрудничество остават в сила.

След влизането в сила на Регламента за Евроюст на 12 декември 2019 г. и съгласно Договора Комисията отговаря за воденето на преговори от името на Съюза с цел сключване на международни споразумения с трети държави за сътрудничество и обмен на лични данни с Евроюст. В съответствие с глава V от Регламента за Евроюст доколкото е необходимо за изпълнението на задачите ѝ, Евроюст може да установява и поддържа отношения на сътрудничество с външни партньори чрез работни договорености. Сами по себе си обаче те не могат да бъдат правно основание за обмена на лични данни.

Като взема предвид политическата стратегия, оперативните нужди на съдебните органи в целия ЕС и потенциалните ползи от по-тясното сътрудничество в тази област, Комисията счита, че е необходимо в краткосрочен план да започне преговори с десет трети държави с цел да се регламентира начинът, по който Евроюст може да си сътрудничи с тях.

Комисията направи оценка на приоритетните държави, като взе предвид оперативните нужди на Евроюст. Както е видно от проекта за стратегия за външни отношения на Евроюст, представен на Комисията за преглед, Евроюст е установила наличието на особена оперативна необходимост от сътрудничество с Народна демократична република Алжир, Република Аржентина, Босна и Херцеговина, Република Колумбия, Арабска република Египет, Държавата Израел, Хашемитско кралство Йордания, Република Ливан, Кралство Мароко, Република Тунис и Република Турция. Други приоритетни трети държави, определени от Евроюст, са Федеративна република Бразилия, Китайската народна република, Канада, Обединените арабски емирства, Федерална република Нигерия, Република Панама, Съединените мексикански щати и Руската федерация.

Въпреки че Комисията признава тези оперативни нужди, ясно е, че те не са равностойни по своя интензитет. Настоящото равнище на сътрудничество зависи от различни фактори, като например наличието на звено за контакт на Евроюст в съответната държава. Комисията не може да започне преговори с всички тези трети държави едновременно поради ограничения на ресурсите, поради което е необходимо допълнително приоритизиране. Комисията счита, че първият приоритет следва да бъде засилването на сътрудничеството със страните кандидатки и потенциални кандидатки, тъй като тези трети държави следва да бъдат най-добре подготвени за съдебно сътрудничество на високо равнище по наказателноправни въпроси като част от достиженията на правото на ЕС. Становището на Комисията по отношение на Босна и Херцеговина и Турция е изложено в редовните доклади на Комисията за 2020 г.² И в

¹ Регламент (ЕС) 2018/1727 от 14 ноември 2018 г. (ОВ L 295, стр. 138, 21.11.2018 г.).

² Брюксел, 6.10.2020 г., Съобщение относно политиката на ЕС по въпросите на разширяването — 2020 г. (COM(2020) 660 final).

двата случая сключването на международно споразумение, което дава възможност за обмен на лични данни с Евроюст, зависи от това двете държави да направят необходимите изменения в съответните си закони за защита на данните.

Вторият приоритет следва да бъде засилването на сътрудничеството с други трети държави, които не са кандидатствали за членство в Съюза, но имат потенциално голямо въздействие върху сигурността в Европа по географски причини, като държавите от Близкия изток и региона на Северна Африка. Както е посочено по-горе, всички държави в този регион са трети държави с първостепенен приоритет за Евроюст по оперативни причини. Този избор е в съответствие и с Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз³.

Трети приоритет следва да бъде осигуряването във възможно най-голяма степен на съгласуваност в отношенията на агенциите в областта на ПВР с трети държави, по-специално между Европол и Евроюст, като по този начин се осигури евентуална последователност на действията при правоприлагането и съдебното сътрудничество. Понастоящем Комисията, от името на Европол, се стреми да сключи споразумения с осем от десетте посочени по-горе държави. Комисията счита, че е целесъобразно да се стреми към това както Евроюст, така и Европол да бъдат включени в тези бъдещи преговори, доколкото това е възможно и осъществимо, което би могло да направи преговорите и по-привлекателни за съответните трети държави.

В този контекст Комисията препоръчва на Съвета като първа стъпка да ѝ бъде предоставен мандат за водене на преговори със следните трети държави: Армения, Алжир, Босна и Херцеговина, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис и Турция. Армения наскоро изрази желанието си Евроюст да влезе в отношения на сътрудничество с нея.

Политически контекст

Армения

Армения има стратегическо разположение в Южен Кавказ и е важен партньор на ЕС в рамките на Източното партньорство. През 2017 г. тя подписа споразумение за всеобхватно и засилено партньорство с ЕС, което включва сближаване на законодателството във важни сектори като околната среда, енергетиката, транспорта и защитата на потребителите. Армения и ЕС подписаха споразумение за облекчаване на визовия режим през 2012 г. и споразумение за обратно приемане през 2013 г. След мирна демократична революция през 2018 г. Армения започна курс на реформи за укрепване на върховенството на закона и повишаване на жизнения стандарт, включително съдебна реформа и борба с корупцията. Новото правителство подчерта общите ценности с ЕС и определи споразумението с ЕС като план за вътрешни реформи. Армения е член на ръководения от Русия Евразийски икономически съюз и на Организацията на Договора за колективна сигурност. ЕС подкрепя провеждането на реформите в областта на правосъдието и борбата с корупцията чрез диалога между ЕС и Армения относно политиката в областта на правосъдието. В резултат на това през 2019 г. бяха приети стратегии за реформи в съответствие с европейските стандарти. Изпълнението на тези реформи ще бъде подпомогнато с програма в размер на 30 млн. евро в рамките на разпределените бюджетни средства за 2020 г.

³

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_review_web_0.pdf

Алжир

Алжир е партньор със стратегическо значение за ЕС както поради своето положение в района Магреб, така и поради своята роля на регионално равнище и в рамките на Африканския съюз. От стратегическа гледна точка Алжир има ключова позиция в Средиземноморието и е основен фактор за стабилизирането на региона на Сахара и Сахел. Страната е много активна в борбата с тероризма на своята територия.

Приоритетите на партньорството между ЕС и Алжир, приети през март 2017 г., включват приоритетни области като миграцията и сигурността. През октомври 2017 г. ЕС и Алжир установиха неформален диалог на високо равнище относно борбата с тероризма и регионалната сигурност, като изразиха готовността си да засилят двустранното сътрудничество в областта на сигурността и борбата с тероризма. По-специално бяха определени следните критични области с голям потенциал за сътрудничество: дерадикализацията; сътрудничеството между Европол и Алжир; борбата с организираната престъпност, включително незаконния трафик на огнестрелни оръжия и киберпрестъпността; борбата с финансирането на тероризма и съдебно-медицинските разследвания.

Алжир и ЕС членуват в Глобалния форум за борба с тероризма. Един от финансираните от ЕС регионални центрове за високи постижения за смекчаване на риска от химични, биологични, радиологични и ядрени оръжия (ХБРЯ) се намира в Алжир.

Босна и Херцеговина

Босна и Херцеговина е ключов партньор за Европейския съюз. Заедно с други държави от Западните Балкани Босна и Херцеговина беше определена като потенциална кандидатка за членство в ЕС по време на срещата на върха на Европейския съвет в Солун през юни 2003 г.

През февруари 2016 г. Босна и Херцеговина кандидатства за членство в ЕС и през септември 2016 г. Европейският съвет поиска от Европейската комисия да представи становището си относно кандидатурата на Босна и Херцеговина. През май 2019 г. Комисията прие становището си и придружаващия го аналитичен доклад относно кандидатурата на Босна и Херцеговина за членство в ЕС⁴. В становището се определят 14 ключови приоритета в областта на демокрацията/функционалността, върховенството на закона, основните права и реформата на публичната администрация, които Босна и Херцеговина трябва да изпълни, за да бъде препоръчана за започване на преговори за присъединяване.

През 2018 г. Босна и Херцеговина подписа Съвместния план за действие ЕС-Западни Балкани за борба с тероризма, в който се определят конкретни стъпки за засилено сътрудничество в борбата с тероризма и предотвратяването на радикализацията през следващите две години⁵. В този контекст ЕС и Босна и Херцеговина провеждат редовен диалог относно политиките в областта на борбата с тероризма. Той е съсредоточен върху прилагането на стратегическата рамка и вътрешната координация, и по-специално върху предотвратяването на насилническият екстремизъм, постановяването на подходящи присъди за чуждестранни бойци терористи и последващата им социална реинтеграция, трафика на оръжие, граничния контрол, финансирането на тероризма и

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0261&qid=1604928197738&from=BG>

⁵ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/news/docs/20181005_joint-action-plan-counter-terrorism-western-balkans.pdf

регионалното и международното сътрудничество за пълното прилагане на споразумението с Европол, както и сключването на споразумение с Евроюст.

Босна и Херцеговина най-напред създаде звена за контакт за Евроюст през 2014 г., за да започне преговори за сключване на споразумение за сътрудничество. По-късно беше създадена и експертна група за подготовка на работата в предоговорната фаза на споразумението за сътрудничество. През април 2020 г., след влизането в сила на новия Регламент за Евроюст през декември 2019 г., органите на Босна и Херцеговина изпратиха писмо до Евроюст, в което изразиха намерението си да започнат формализирането на сътрудничеството си чрез работна договореност.

Египет

Египет е важен партньор на ЕС и би могъл да играе централна роля за насърчаването на мира, просперитета и стабилността в региона на южното съседство. Общата рамка на сътрудничеството между ЕС и Египет е установена със Споразумението за асоцииране, което е в сила от 2004 г. Съвместно договорените Приоритети за партньорство между ЕС и Египет за периода 2017—2020 г. определят основните области на сътрудничество. Това включва: 1) изграждане на устойчива и модерна икономика и социално развитие за Египет; 2) засилване на сътрудничеството в областта на външната политика; 3) засилване на сътрудничеството в процеса на стабилизиране, по-специално в областта на доброто управление, правата на човека, сигурността и миграцията⁶.

В Приоритетите за партньорство се посочва възможното развитие на съдебното сътрудничество по наказателноправни и гражданскоправни въпроси. На 7-ото заседание на подкомитета по правосъдие и сигурност през ноември 2019 г. двете страни проведоха всеобхватен диалог, обхващащ няколко въпроса от взаимен интерес, по-специално съдебното сътрудничество, борбата с тероризма и борбата с наркотиците и организираната престъпност⁷. На втората среща от диалога по въпросите на миграцията между ЕС и Египет през юли 2019 г. Евроюст определи контрабандата на мигранти като потенциална област на взаимодействие със съдебните и правоприлагащите органи на Египет.

ЕС отчита ключовата роля на Египет за регионалната сигурност и стабилност, управлението на миграцията и усилията за борба с тероризма и припомня необходимостта от справяне с тероризма при пълно зачитане на международното право в областта на правата на човека. На заседанието на Съвета на ООН по правата на човека от 10 март 2020 г. ЕС припомни значението на зачитането на свободата на изразяване онлайн и офлайн, на медиите, на мирните събирания и на сдружаването в Египет, както и необходимостта да се спре ненужното ограничаване на пространството за действие на гражданското общество, включително чрез замразяване на активи, забрани за пътуване и дълги периоди на предварително задържане⁸.

Израел

Правната уредба за отношенията между ЕС и Израел е установена със Споразумението за асоцииране между ЕС и Израел⁹, което е в сила от 2000 г. Планът за действие ЕС-

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/23942/eu-egypt.pdf>

⁷ https://eeas.europa.eu/delegations/egypt/71267/eu-egypt-stability-and-social-development-7th-cluster-meeting_en

⁸ https://eeas.europa.eu/delegations/un-geneva/75884/hrc43-item-4-human-rights-situations-require-councils-attention-eu-statement_en

⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:22000A0621\(01\)&from=BG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:22000A0621(01)&from=BG)

Изrael, който обхваща всички области на сътрудничество, датира от 2005 г. и срокът му на действие бе удължен с единодушно решение на Съвета в края на 2018 г.¹⁰

Както ЕС, така и Израел считат борбата със заплахите за сигурността за приоритет и в диалога помежду си изразяват взаимен интерес от ефективно сътрудничество. Една от важните области на сътрудничество е борбата с тероризма, като вече бяха проведени три диалога ЕС—Изrael по въпросите на борбата с тероризма и сигурността, съответно през март 2015 г., септември 2016 г. и юни 2018 г. По време на тези срещи страните се споразумяха да си сътрудничат в области като борбата с насилническият екстремизъм, финансирането на тероризма, неконвенционалният тероризъм, сигурността на въздухоплаването и транспорта, както и киберпрестъпността.

Изrael изрази интерес към засилване на сътрудничеството с агенциите на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи. ЕС и Израел обсъждат въпроси, свързани със съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси, в рамките на ежегодната подкомисия по правосъдие и вътрешни работи. Последната среща на тази подкомисия се проведе през декември 2019 г.

Изrael е част от четиригодишната Стратегия за сътрудничество, която Евроюст изготви, след като взе под внимание оперативните нужди на Агенцията. При диалога си с ЕС Израел отново изрази мнение, че мрежата на Евроюст служи като много важен инструмент.

В съответствие със Заключенията на Съвета от 2012 г.¹¹ във всички споразумения, подписани с Израел, трябва да бъде добавяна „териториална клауза“, която изрично да ограничава приложното им поле до самия Израел и да изключва окупираните територии: „[...] във всички споразумения между Държавата Израел и Европейския съюз недвусмислено и изрично да се указва тяхната неприложимост по отношение на териториите, окупирани от Израел през 1967 г.“¹²

Йордания

Йордания е ключов партньор на ЕС, най-вече поради ролята си за насърчаването на стабилността, умереността и междуверската толерантност в Близкия изток. Йордания е изправена пред тежки предизвикателства, свързани с икономиката, социалните въпроси и сигурността. По-конкретно, Йордания дава подслон на над 650 000 регистрирани сирийски бежанци (около 10 % от йорданското население преди кризата в Сирия), както и на бежанци от други държави.

Между ЕС и Йордания има солидно партньорство в многобройни сектори, а от 2002 г. насам те са свързани чрез Споразумение за асоцииране (напреднал статут от 2010 г.).

През декември 2016 г. ЕС и Йордания приеха Приоритети за партньорство между ЕС и Йордания като рамка за политиката, която ще бъде валидна до 31 декември 2020 г., както и Пакт между ЕС и Йордания за периода 2016—2018 г.¹³ Чрез Приоритетите за партньорство ЕС и Йордания потвърдиха амбицията си и постигнаха напредък в укрепването на сътрудничеството си по трите основни стълба от взаимен интерес: 1) външната политика и политиката на сигурност, включително борбата срещу тероризма и предотвратяването на насилническият екстремизъм; 2) икономическата област, с цел поддържане на макроикономическата стабилност на Йордания и засилване на нейното

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D0105&from=BG>

¹¹ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/foraff/130195.pdf

¹² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17438-2012-REV-1/bg/pdf>

¹³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12384-2016-ADD-1/bg/pdf>

социално и икономическо развитие; 3) укрепване на управлението, принципите на правовата държава, демократичната реформа и правата на човека. Заседанието на Подкомитета по правосъдие и сигурност ЕС—Йордания, проведено на 15 февруари 2018 г. в Аман, предостави възможност за допълнително обсъждане на възможностите за засилване на съдебното сътрудничество между ЕС и Йордания.

Пактът между ЕС и Йордания съдържа взаимни ангажименти, чрез които двете страни изпълняват обещанията, дадени през февруари 2016 г. по време на Лондонската конференция за подкрепа на Сирия и региона. Тези ангажименти бяха затвърдени на Брюкселската конференция за подкрепа на бъдещето на Сирия и региона, която се проведе на 5 април 2017 г., включително с цел да се повиши устойчивостта на Йордания, като се имат предвид последиците от сирийската криза¹⁴.

Йордания продължава да бъде ключов партньор на ЕС в Близкия изток и е важно тя да продължи да играе конструктивна роля за стабилността в региона. Страната е под постоянен многостранен натиск, включително от регионално, икономическо и социално естество. Тя предоставя подслон на голям брой сирийски бежанци за продължителен период от време. Пандемията от COVID-19 оказва значителен допълнителен натиск върху здравния сектор и води до допълнителни сериозни социално-икономически предизвикателства.

Ливан

ЕС и Ливан са изправени пред общи предизвикателства, свързани с продължителните кризи и нестабилността в региона. Партньорството между ЕС и Ливан е солидно и обхваща много сектори, както е предвидено в Споразумението за асоцииране, което е в сила от 2006 г. насам¹⁵. Ливан се сблъсква със сериозни политически, икономически и социални предизвикателства и предизвикателства, свързани със сигурността, и по-специално с безпрецедентна икономическа и финансова криза, утежнявана от въздействието на пандемията от COVID-19. Добавяйки се към съществуващите системни слабости, деветгодишният конфликт в Сирия продължава да оказва натиск върху институциите и инфраструктурата на Ливан и да влияе неблагоприятно върху социално-икономическата стабилност на страната. Ливан предоставя подслон на над един милион регистрирани сирийски бежанци в допълнение към близо 300 000 палестински бежанци, които вече бяха в страната, поради което това е страната с най-висок дял бежанци на глава от населението в света.

През 2016 г. ЕС и Ливан подписаха също така пакт, съдържащ взаимни ангажименти и приоритетни действия за подобряване на условията на живот както на сирийските бежанци, така и на приемните общности, в съответствие с декларацията за намерения, направена на Лондонската конференция през 2016 г.¹⁶ С подновяването на ангажиментите по време на последователните Брюкселски конференции (в периода 2017—2020 г.) за подкрепа на бъдещето на Сирия и региона бяха засилени споделените отговорности за справянето с последиците от кризата в Сирия. ЕС и Ливан се радват на стабилно партньорство, като си сътрудничат в много сектори, както е предвидено в Споразумението за асоцииране. На 11 ноември 2016 г. ЕС и Ливан приеха

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/04/05/syria-conference-co-chairs-declaration/>

¹⁵ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/neighbourhood/countries/lebanon_en#:~:text=The%20partnership%20between%20the%20European,and%20economically%20strong%20neighbouring%20country.

¹⁶ <http://www.businessnews.com.lb/download/LondonConferenceLebanonStatementOfIntent4Feb2016.pdf>

Приоритетите за партньорство, определящи политическа рамка за периода 2016—2020 г.¹⁷

Приоритетите за партньорство са израз на ангажимент за по-нататъшно задълбочаване на връзките в три обширни области, в които ЕС и Ливан имат общи интереси и предизвикателства: 1) сигурност и борба с тероризма; 2) управление и върховенство на закона; 3) насърчаване на растежа и възможностите за заетост. На тематичната среща на комитета по сигурност и правосъдие ЕС—Ливан, проведена на 3 октомври 2018 г. в Бейрут, беше припомнено значението на въпросите, отнасящи се до сигурността и правосъдието, като неразделна част от партньорството между ЕС и Ливан. Беше постигнато съгласие за развиване на съдебното сътрудничество, като също така бъдат проучени възможностите за засилване на сътрудничеството с Евроюст за тази цел.

Понастоящем Ливан е изправен пред сериозни социално-икономически предизвикателства, изостряни от конфликта в Сирия и пандемията от COVID-19.

Мароко

Мароко е ключов съсед и партньор на ЕС. В една все по-нестабилна регионална обстановка Мароко е елемент на стабилност в Магреб и потенциален мост между Европа и Субсахарска Африка. В продължение на повече от петдесет години ЕС и Кралство Мароко изграждат дългосрочно партньорство, почиващо на редица политически и икономически споразумения. През 1996 г. Мароко и ЕС подписаха Евро-средиземноморско споразумение за асоцииране, което влезе в сила през 2000 г.¹⁸ Те засилиха двустранните си отношения в редица области, включително политическото сътрудничество и сътрудничеството в областта на сигурността, икономическите и финансовите отношения и социалните и човешките взаимоотношения. Наред с това Мароко се ползва с „напреднал статут“ по линия на европейската политика за съседство от 2008 г. насам. Планът за действие за прилагането на напредналия статут за периода 2013—2017 г., чийто срок на действие беше удължен през 2018 г. и 2019 г., обхваща широк кръг области на сътрудничество, включително сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи, като например борбата срещу организираните престъпни мрежи, управлението на границите или съдебното и полицейското сътрудничество.

След забавяне на двустранните отношения, произтичащо от постановеното през декември 2015 г. решение на Съда на Европейския съюз¹⁹ относно географския обхват на прилагане на Споразумението за асоцииране, ЕС и Мароко предоговориха съответните правни инструменти, вземайки под внимание съдебната практика на Съда, и се споразумяха да възобновят партньорството си в началото на 2019 г. Това възобновяване беше скрепено по официален ред на 14-ото заседание на Съвета за асоцииране, проведено на 27 юни 2019 г., по време на което беше приета амбициозна Съвместна политическа декларация²⁰. В нея са определени редица ключови области, в които Мароко и ЕС възнамеряват да засилят сътрудничеството си през идните години. Те включват по-специално четири стратегически области: ценности; икономика и

¹⁷ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2016/11/15/eu-lebanon-partnership/>

¹⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:22000A0318\(01\)&qid=1604498990041&from=BG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:22000A0318(01)&qid=1604498990041&from=BG)

¹⁹ <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=172870&text=&doclang=BG&pageIndex=0&cid=11539242>

²⁰ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/06/27/joint-declaration-by-the-european-union-and-the-kingdom-of-morocco-for-the-fourteenth-meeting-of-the-association-council/>

социално сближаване; знания; сигурност и две ключови хоризонтални оси (мобилност/миграция и климат/околна среда).

Възобновяването на отношенията даде също така възможност за подновяване на работата на структурите за провеждане на диалог, въведени със Споразумението за асоцииране, сред които са по-специално подкомитетите, провеждащи диалог в широк кръг от области, като правосъдието, сътрудничеството в областта на сигурността или политическото сътрудничество. Същевременно беше значително засилено оперативното сътрудничество в области, свързани със сигурността и управлението на границите, включително борбата с контрабандата на мигранти, трафика на хора и други престъпни мрежи. Освен това Мароко е развило тясно двустранно сътрудничество с държавите — членки на ЕС, в областта на борбата с тероризма. Мароко е член на Световната коалиция за борба срещу Даиш и от 2016 г. е съпредседател на Глобалния форум за борба с тероризма. Наред с това в Мароко се намира един от финансираните от ЕС регионални центрове за високи постижения в областта на ХБРЯ.

Тунис

Тунис е важен партньор на ЕС, пример за демократичен преход и стълб на стабилност в региона. Отношенията между ЕС и Тунис датират от 1976 г. и получиха значителен тласък с подписването през 1995 г. на Споразумение за асоцииране между Тунис и ЕС, с което бяха установени по-тесни връзки във всички области на сътрудничество²¹. След революцията през 2011 г. ЕС и Тунис сключиха Привилегировано партньорство (2012 г.), включващо засилен икономическа и търговска интеграция и партньорство за мобилност²². От 2011 г. насам ЕС оказва значителна подкрепа на Тунис, както в политическо, така и във финансово отношение, удвоявайки финансовата си помощ, с което Тунис се превърна в един от най-големите бенефициери на подкрепа от ЕС на глава от населението. ЕС твърдо подкрепя консолидирането на демократичния преход в Тунис и осъществяването на съответните предстоящи политически и икономически реформи.

Положението в областта на сигурността обаче продължава да е деликатно, по-специално поради нестабилната регионална среда. ЕС пое ангажимент да засили практическото осъществяване на широкото си сътрудничество с Тунис в областта на сигурността, борбата с тероризма и предотвратяването на радикализацията, която води до насилие, и насилническият екстремизъм, включително чрез засилване на сътрудничеството между Тунис и съответните агенции и органи на ЕС, и по-специално Европол. През последните години бяха развити две оперативни/стратегически партньорства — първото, между тунизийската национална гвардия (Garde Nationale) и Европейските жандармерийски сили във връзка с капацитета за борба с тероризма, а второто, между Полицейската академия на Carthage Salamboand и Агенцията на ЕС за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL).

Организираната контрабанда на мигранти се увеличи от 2017 г. насам. Провеждането на съдебни производства срещу контрабандистите и трафикантите е от решаващо значение и ЕС поддържа ангажимента си за предоставяне на специализирана подкрепа от Евроюст и Европол. За тази цел обменът на информация и анализи продължава да е от важно значение. Освен това сътрудничеството във връзка с документните измами, които са област на престъпност, свързана с контрабандата на мигранти, представлява сектор, в който засиленото сътрудничество също би било от голяма полза.

²¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:21998A0330\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:21998A0330(01)&from=EN)

²² https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/plan_action_tunisie_ue_2013_2017_fr_0.pdf

Турция

Турция е ключов партньор за Европейския съюз. През декември 1999 г. Европейският съвет даде на Турция статут на страна кандидатка, а през октомври 2005 г. започнаха преговорите за присъединяване²³.

На срещата на върха между ЕС и Турция, проведена на 29 ноември 2015 г., беше постигнато съгласие за разширяване и активизиране на политическия диалог във всички области, включително външната политика и политиката за сигурност, миграцията и борбата с тероризма²⁴. Турция и ЕС потвърдиха отново ангажимента си да се борят срещу заплахата от Даиш, както и със заплахата, която ПКК продължава да представлява²⁵. С Изявлението на ЕС и Турция от 18 март 2016 г., се предприеха мерки за справяне с миграционната криза²⁶. На 9 март 2020 г. председателите на Европейския съвет и на Комисията се срещнаха с президента на Турция и се споразумяха с него да засилят изпълнението на Изявлението на ЕС и Турция²⁷.

Задълбочаването на сътрудничеството с Евроюст е от значение за изпълнението на всички оставащи изисквания от Пътната карта за либерализиране на визовия режим. На 16 декември 2013 г. Европейският съюз започна диалог за либерализиране на визовия режим с Турция. Диалогът за либерализиране на визовия режим се основава на пътна карта, в която са определени изискванията, които Турция трябва да изпълни, за да бъде включена в безвизовия списък.

Междувременно Турция и Евроюст създадоха звена за контакт, за да улеснят обмена на нечувствителна информация. Турските звена за контакт също така участват в срещите на Европейската съдебна мрежа. Евроюст и турските органи обмениха писма относно по-нататъшното практическо сътрудничество. На 2 май 2016 г. турските органи изпратиха писмо до Евроюст, за да потвърдят официално намерението си да сключат споразумение за сътрудничество възможно най-скоро и междувременно да засилят практическото сътрудничество. От решаващо значение ще бъде турските звена за контакт да отговорят бързо на исканията за информация и сътрудничество, изпращани до тях чрез Евроюст, и да предприемат бързо последващи действия по тях, както и да участват в стратегически срещи по въпросите на организираната престъпност и тероризма. Евроюст отговори на турските органи на 3 май 2016 г., като покани Турция на тактичката среща на Евроюст по въпросите на тероризма и освен това предложи турските съдии и прокурори да участват активно в мероприятията на Евроюст в областта на засиленото сътрудничество по наказателноправни въпроси и да обменят информация и най-добри практики. През последните години нямаше напредък в разговорите, но контактите бяха възобновени през 2019 г.

2. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕПОРЪКАТА

С Регламент (ЕС) 2018/1727 относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) се установява правната уредба на тази агенция, и по-специално нейните цели, задачи и материална компетентност, разпоредбите за защита на данните и начините за сътрудничество с външни партньори.

²³ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/ACFA4C.htm

²⁴ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2015/11/29/eu-turkey-meeting-statement/>
Кюрдска работническа партия (на кюрдски език: Partiya Karkerên Kurdistanê).

²⁶ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

²⁷ <https://www.consilium.europa.eu/bg/meetings/international-summit/2020/03/09/>

Настоящата препоръка е в съответствие с разпоредбите на Регламента за Евроюст.

Целта на настоящата препоръка е Съветът да даде разрешение на Комисията да води преговори по бъдещите споразумения от името на ЕС. Правното основание Съветът да разреши започването на преговорите е член 218, параграфи 3 и 4 от ДФЕС.

В съответствие с член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз Комисията се назначава за преговарящ от името на Съюза за споразуменията между Европейския съюз и третите държави, посочени в настоящата препоръка относно сътрудничеството между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси в тези трети държави.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори по споразумения между Европейския съюз и Алжир, Армения, Босна и Херцеговина, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис и Турция за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси на тези трети държави

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“), и по-специално член 218, параграфи 3 и 4 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета²⁸ бе приет на 14 ноември 2019 г. и се прилага от 12 декември 2019 г.
- (2) С посочения регламент, и по-специално с член 56 от него, се установяват общите принципи за предаване на лични данни от Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) на трети държави и международни организации. Евроюст може да предава лични данни на трета държава въз основа на международно споразумение, сключено между Съюза и тази трета държава съгласно член 218 от ДФЕС, което предоставя достатъчни гаранции по отношение на защитата на личния живот и на основните права и свободи на физическите лица.
- (3) Следва да започнат преговори с оглед сключването на такива споразумения между Европейския съюз и Алжир, Армения, Босна и Херцеговина, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис и Турция.
- (4) Когато е необходимо, Комисията следва да може да се консултира с Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) по време на преговорите по споразуменията и при всички случаи преди сключването на споразуменията.
- (5) Споразуменията следва да зачитат основните права и да спазват принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на личен и семеен живот, признато в член 7 от Хартата, правото на защита на личните данни, признато в член 8 от Хартата, и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, признато в член 47

²⁸ Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и за замяна и отмяна на Решение 2002/187/ПВР на Съвета (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 138).

от Хартата. Споразуменията следва да се прилагат в съответствие с тези права и принципи.

- (6) Споразуменията следва да не засягат и да не възпрепятстват предаването на лични данни или другите форми на сътрудничество между органите, които отговарят за опазването на националната сигурност.
- (7) Ирландия е обвързана от Регламент (ЕС) 2018/1727 и поради това участва в приемането на настоящото решение.
- (8) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (9) Във връзка с настоящото решение и приложението към него бяха проведени консултации с ЕНОЗД и Европейския комитет по защита на данните и те представиха становище на (дата),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

- (1) Разрешава се на Комисията да започне преговори по споразумения между Европейския съюз и Алжир, Армения, Босна и Херцеговина, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис и Турция за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и компетентните органи за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси на тези трети държави.
- (2) Преговорите се водят въз основа на указанията за водене на преговори на Съвета, които се съдържат в приложението към настоящото решение.

Член 2

Комисията се определя за преговарящ от името на Съюза.

Член 3

Преговорите се водят в консултация със съответната работна група на Съвета и в съответствие с указанията, които се съдържат в приложението, при спазване на указанията, които Съветът може впоследствие да отправи до Комисията.

Комисията докладва редовно на работната група на Съвета за напредъка на преговорите, като ѝ препраща всички преговорни документи без забавяне.

Член 4

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*